

C door het jaar 5de zondag
Maria Assumpta
6 februari 2022

Eerste lezing (Jes 6,1-2a.3-8)

Uit de profeet Jesaja

Jesaja vertelt:

' In het jaar dat Koning Uzzia is gestorven
zag ik de Heer God in een droom.
Hij zat op een hoge, statige troon.
Hij droeg een mantel, waarvan de sleep heel de tempel vulde.
Er stonden Serafijnen rond hem, elk met zes vleugels.
En die riepen luid:
' Heilig, heilig, heilig is de Heer van de machten;
heel de aarde is vol van zijn heerlijkheid.'
De deurpinnen in de dorpels schudden van het luide geroep
en de tempel stond vol rook.

Ik riep:

`Wee mij! Ik ben verloren!

Ik heb met eigen ogen de koning, de Heer van de machten gezien!

Nochtans ben ik een mens die onwaarheid spreekt,
evenals het volk waar ik toe behoort.'

Maar één van de serafijnen nam met een tang
een gloeiende kool van het altaar.

Hij raakte er mijn mond mee aan en sprak:

`Zie, nu dit jouw lippen heeft aangeraakt,
zijn je fouten teniet gedaan, is je schuld gedelgd.'

Daarop hoorde ik de stem van de Heer:

`Wie zal Ik naar mijn volk sturen, wie kan er spreken in mijn naam?'

En ik antwoordde: `Hier ben ik, zend mij.'

Tweede lezing (1 Kor 15,1-11)

Uit de eerste brief van de apostel Paulus aan de christenen van Korinthe

Broeders en zusters,
mag ik jullie herinneren aan de blijde boodschap die ik jullie eens heb doorgegeven?
Jullie hebben toen met die boodschap ingestemd.
Die hebben jullie dan tot grondslag van jullie leven gemaakt.
Het is door die boodschap dat jullie gelukkig zullen worden,
tenminste als jullie er trouw aan blijven,
en niet klakkeloos in mijn woorden hebben geloofd.

De kern van mijn boodschap was
dat Jezus Christus gestorven is om de fouten van de mensen goed te maken.
Hij heeft waargemaakt waarnaar in de schrift uitgekeken werd.
Dan werd hij begraven,
maar op de derde dag is hij weer tot leven gekomen.
Ook dat stond in de schrift.
En eerst Petrus, daarna de twaalf apostelen hebben hem dan ontmoet.
Dan is Hij ook nog verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders.
Enkelen daarvan zijn ondertussen gestorven, maar de meesten kunnen er nog van getuigen.

Weer later heeft ook Jakobus hem gezien, en daarna ook alle andere leerlingen.
De laatste van allen, die hem ontmoet hebben, ben ikzelf.
Ik was immers helemaal verkeerd bezig.
Ik vervolgde al wie in Hem geloofde.
Ik ben het dus helemaal niet waard om leerling van Jezus genoemd te worden.
Maar God is vol genade.
En daardoor ben ik geworden wie ik nu ben.
Weet wel: God is niet voor niets barmhartig voor mij geweest.
Want ik heb hard gewerkt, harder dan wie ook.
Of beter: Gods genade heeft mij aan het werk gezet.
En waar het op aankomt is niet dat ik of iemand anders de blijde boodschap doorgeeft,
het komt erop aan dat jullie die boodschap horen, en erin geloven.

Evangelie (Lc 5,1-11)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

Jezus stond aan de boord van het meer van Gennesaret.
Een massa mensen stond rond hem,
en iedereen probeerde zo dicht mogelijk bij hem te komen,
om geen woord te verliezen van de boodschap die hij bracht van Godswege.
Hij zag dat daar op het strand twee boten lagen.
De vissers waren bezig hun netten te spoelen.
En hij vroeg aan de eigenaar van een van die boten, Simon,
om met hem een eindje van het land af te varen.
Hij vond het beter van daaruit de mensen toe te spreken.

Toen Hij gesproken had zei Hij tegen Simon:
`Vaar nu naar het diepe van het meer,
en werp daar je netten uit.'
`Maar meester toch,' antwoordde Simon,
`de hele nacht hebben we al gezwogen,
en we hebben niets gevangen.
Maar kom, omdat jij het vraagt zullen we de netten uitwerpen.'
Ze deden het en ze vingden zo'n massa vis
dat hun netten ervan scheurden.
Ze moesten zelfs de hulp inroepen van hun makkers in de andere boot.
Die kwamen helpen, en ook zij vulden hun boot tot zinkens toe.
Wanneer Simon Petrus dat zag, viel hij op z'n knieën voor Jezus en hij zei:
`Ga weg van mij, Heer, ik ben maar een zondige mens.'

Door dat wonderlijk gebeuren hadden Simon en zijn maten immers schrik gekregen.
En ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs,
die met Simon samenwerkten, hadden de schrik te pakken.
Maar Jezus zei tegen Simon:
`Je moet niet bang zijn.
Voortaan zul je mensen vangen.'
En nadat ze hun boten aan land hadden gebracht, lieten ze alles achter
en volgden Jezus.

Homilie

B en Z,

Als men spreekt over de drie monotheïstische godsdiensten, dan heeft men het over de joodse, de christelijke en de islamitische godsdiensten.

Mono-theïstisch wil zeggen: met één God.

De oudste van de drie is het jodendom. En hun inzichten, neergeschreven in het Oude Testament, dienen nog steeds als basis voor ook het christendom en de islam.

Monotheïsme staat tegenover polytheïsme, veelgodendom.

De wereld waarin het joodse volk indertijd leefde, was een wereld waarin ontelbaar veel goden aan het werk waren, en aanbeden werden.

Achter alles waar de mensen geen greep op hadden, en geen uitleg voor wisten, zat er een god.

Je had de god van de bliksem en de god van de donder, de god van de zon en de god van de maan, de god van de vruchtbaarheid en de god van de sexualiteit, de god van de oorlog en de god van de vrede.

Alles wat tot het universum behoorde werd beheerst door goden. Maar die goden maakten zelf deel uit van dat universum, en zoals de mensen waren, zo waren ook zij: zelfingenomen en jaloers.

Ze probeerden mekaar te overtroeven, en hielden de mensen onder de duim.

De mensen beschouwden dan ook alles wat hen overkwam als een geschenk of een straf van een of andere god.

Werden ze ziek, overkwam hen een ramp, verloren ze een oorlog: dan hadden ze wel ergens kwaad gedaan, en de goden beledigd, zo dachten ze.

En om het er in het leven zo goed mogelijk van af te brengen, gingen ze met de goden marchanderen: ze brachten offers, zelfs mensenoffers, en bouwden heiligdommen om er de goden met gezangen en dansen gunstig te stemmen.

Zoals de mensen met mekaar omgingen, zo gingen ze om met de goden.

Tot in het joodse volk een heel nieuw inzicht groeide.

De oudste sporen daarvan vinden we bij de profeet Amos, een Judese boer, ongeveer 750 jaar voor Christus.

Midden in een eredienst in het koninklijk heiligdom van Betel, waar men de goden aan het danken was voor hun gunsten, want ze beleefden goede tijden, stond hij plots op en beklom ongevraagd de preekstoel.

En wat hij zegde veroorzaakte schandaal.

'Ik spreek,' zei hij, 'namens de ene God, en die zegt: ik moet jullie liturgie niet hebben, ik walg van jullie eredienst, want jullie vertrappelen de kleine mens, jullie buiten jullie pachters uit, jullie vervalsen de weegschaal, jullie zijn alleen maar uit op winst.'

Dat was voor die tijd iets ongehoords, een absoluut kantelmoment.

Want de God over wie Amos sprak, was een totaal andere God, dan de goden die men meende te moeten vereren en gunstig stemmen.

Het ging hem niet zozeer over vele goden, of één god.

Maar over welke God, en waar Hij te vinden was.

Tegenover de goden, die deel uitmaakten van het universum, van de schepping, heeft Amos het over een God die boven de schepping staat. En die dus niet mee doet met al die spelletjes, en die niet te vangen is in de intriges tussen goden en mensen. Integendeel: hij heeft alles zelf in gang gezet, hij is de schepper van hemel en aarde.

En heel die schepping, al wat leeft en ademhaalt, dat heeft hij de mensen gegeven, zomaar, uit eigen wil. Niet omdat ze luidop liederen hebben gezongen, of lange gebeden hebben uitgesproken, of bloederige offers hebben gebracht.

Neen, uit pure goedheid.

Dat moet in die tijd enorm revolutionair hebben geklonken: iemand die kwam zeggen – in het meest prestigieuze heiligdom van die tijd nog wel – dat de relatie tot God niet afhing van de kwaliteit van de eredienst, maar van de kwaliteit van de relaties tot de medemens.

B en Z,

Een God van wie je geen schrik hoeft te hebben, een God die er niet op uit is te straffen, maar te bemoedigen, dat is het wat de boodschap van de bijbel zo uniek maakt. En het is wonderlijk dat dit inzicht gegroeid is binnen de ervaringen van dat kleine volk in het Midden-Oosten.

Maar het oude godsbeeld moet wel heel hardnekkig mee zijn blijven klinken in de beleving van de mensen.

In de eerste lezing en het evangelie van deze zondag vinden we restanten van dat oude godsbesef.

In de eerste lezing heeft de profeet Jesaja een visioen waarin vanuit de tempel aan God met groot omhaal de lof wordt gezongen.

In angst roept hij uit: 'ik ben een mens die onwaarheid spreekt, ik ben verloren. Want ik heb God met eigen ogen gezien.'

In het evangelie gaat het om Petrus, die tot Jezus zegt: 'Ga van mij weg, want ik ben een zondig mens.' Hij kan er niet mee om dat zijn arbeid gezegend werd met een wonderbaarlijke visvangst, zo maar.

Maar allebei worden ze eraan herinnerd dat ze van God niet bang hoeven te zijn. Dat God het goed voor heeft met zijn mensen.

En ze krijgen de opdracht dit goede nieuws door te vertellen: Jesaja wordt naar het volk gestuurd, en Petrus wordt mensenvisser.

En tussen beide lezingen hoorden we Paulus, die getuigt van zijn bekering: dat hij minst van allen Gods genade verdient, omdat hij de volgelingen van Jezus vervolgd heeft.

Maar – zegt hij - God is een barmhartige God, hij ziet niet naar wat ik verkeerd heb gedaan, maar hij heeft mij aan het werk gezet om zijn boodschap van liefde door te geven.

B en Z,

tot op de huidige dag blijft dat oude godsbeeld nog meespelen.

Zowel zij die de coronapandemie zien als een straf van God, als zij die zich niet willen laten vaccineren omdat ze ervan uitgaan dat God hen wel zal redden, hebben het verkeerd voor. God heeft ons dat virus niet gestuurd.

Maar God hoopt wel dat we solidair zijn met al wie door de pandemie te lijden heeft, of kwetsbaar is.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.